

GAZETA LWOWSKA.

Sobota

N^{cr.} 72.

16. czerwca 1832.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Brazylja.

Gazeta powszechna niemiecka umieściła następujące wiadomości o ostatnich zdarzeniach w Brazylji, wyjęte z listu oficera niemieckiego w służbie brazylijskiej będącego: *Rio de Janeiro* d. 1. marca: Chociaż nie można powiedzieć o całej Brazylji, wszelako zdaje się, że *Status quo* ustala się w Rio; Rejencyja nabiera codziennie więcej powagi; prowincyje południowe coraz się silniej i widoczniej z nią łączą; do tego nie mało przyczyniają się zwycięstwa, które żelaznego umysłu minister sprawiedliwości, Padre Feijo, odniósł nad opozycyją; za pomocą gwardyj narodowych i municypalności są one dla niego igraszką; albowiem dotąd, od czasu zwinienia stojącego wojska, opozycyja objawiła się tylko małemi nieznanymi powstaniami, które bez zdobycia pałasza i użycia bagnetu, jedynie wdaniem się sędziów pokoju, mogły być utłumione; lecz Feijo może korzystać z najmniejszej chmury, zamienia ją w burzę i każde zawsze występować będzie i piechocie, które po wszystkich ulicach przeciągają; tak tedy obywatel lęka się, przeczuwa niebezpieczeństwa, a przynajmniej przekonywa się, że jest coś prawdziwego, straszego, a zaufanie jego w Feijo zwiększa się w miarę tumultów ludu. Opozycyja przekonana, że w teraźniejszym składzie rzeczy niepodobnym jest, lub nie wczesnym powstanie, ograniczyła się na wrzasku, i w tej mierze nie mogła jej ani jazda ani kawalerija przeszkodzić. Pisma exaltowane stają się wyuzdaniami, zapuszczają się w każde stosunki dla zranienia swoich przeciwników; Feijo, Rejencyja będąc pierwszą ich tarczą, byli bez względu szarpani; pokilkakroć byli redaktorowie *Dz. Nova Luz*, *Matraca dos Farroupilhas* (dzwon motłochu na gwałt bijący) przed sąd pozwani, atoli zostali uwolnieni, ponieważ opozycyja przeważała w sądzie przysięgłych; Chcąc położyć koniec temu bezprawiu, które większemi niżli powstania grozi ranami, postanowili Feijo i jego towarzysze przywieść do skutku nowy wybór przysięgłych; 40 wybor-

ców protestowało się przeciw jego pionującym *Portaria*, (tak tu zowią wyroki) i ogłosiło je za przeciwnie konstytucyj; tymczasem rząd przywiódł je do skutku i aby je zasłonić, rozsiadano między ludem wieść o mającym wybuchnąć powstaniu, które miało nastąpić w dniu 12. lutego. W tę niedzielę zapowiedziano jeneralny przegląd gwardyi narodowej i municypalnej, dla rozdania onym chorągwi i naczelników; wieści niesły, że stronnictwo opozycyjne brazylijskie korzystać będzie tego dnia ze sposobności, aby, gdy jego przeciwnicy wszyscy się zbiorą, napaść na nich, wymordować ich i ogłosić federacyją. Nadszedł d. 12, 5000 ludzi z ostro nabitą bronią, i 400 konnicy stało na placu Campo da Honra, (tak nazywają pole S. Anny od 7. kwietnia 1831) i oglądało się skwapliwie we wszystkie ulice, czyli się powstańcy ruszą; lecz nikt nie wystąpił, aby zaburzyć porządek i spokojność tej uroczystości. Tu dopiero przeznaczono powstanie na 15. dzień nowych wyborów przysięgłych; batalijon żołnierzy ojczyzny (*soldados da patria*), złożony z samych oficerów, z reformowanych, nieczynnych i tych, których korpusy zwymięto, całą noc ezował; nazajutrz osadziły gwardyje wszystkie place w bliskości gmachu wyborów; wybory poczęły się przy niezmiernym zbiegowisku ludu; mówiono, wrzeszczano, stukano, wybićrano i protestowano się, lecz nikt się nie okazał z powstańców, któryby chciał przeszkodzić zwycięstwu rządowemu; wybory wypadły dla niego pomyślne; obrano ludzi sposobu myślenia rządowi przychylnego lub od niego zawisłych: Wszelako nie wiele pomogą mu te wybory, albowiem twierdzą, że wszelkie ograniczenie wolności druku, zamiast pozbawienia opozycyi sił, nadaje jej większą władzę; że właśnie owe złe i nędzne pisma opozycyi, jak wyżej wymieniono, zamiast szkodzić rządowi, nadają mu korzyści. Rejencyja uzyskała bezwątpienia na stałości przez wykonanie swojej woli; nie mało przyczyniła się także do tego odezwa mieszkańców z Minas (w *Diario do Imperio* z dnia 23go lutego 1832), jak wiadomo redakcyj p. Costa Cavalho i Vasconcellos, przesłana potajemnie mie-

szkańcom Mineiros, także radzie jeneralnej prowincyi przełożona i jednomyślnie od niej przyjęta, jest następującej osnowy: Powszechna rada prowincyi Minas, rozważywszy, iż potrzeba silnie wystąpić przeciw anarchistom i nie chętnym, aby nie nastąpił nieład po nieladzie, zmiana po zmianie i na końcu powszechna gędza, postanowiła, ażeby jwpan raczył domieść rządowi w Rio, że rada, jako prawy organ woli ludu, protestuje się przeciw wszelkiej nowości, przeciw wszelkiej zmianie konstytucyi, wyjąwszy w drodze prawnej, i że w razie zaburzenia porządku konstytucyjnego Minas zajmie stanowisko, należące się jej jako piątej części mieszkańców Brazylji, i przedsięwznie środki, jakie okażą się stosownie dla jej spokojności, położenia geograficznego, i dla wewnętrznych i zewnętrznych stosunków. 9. lutego 1832. Do prezydenta rządu w Minas. Odezwa ta wymierzona, przeciw północy, przyjęta została jednomyślnie i dowodzi, iż prowincyje Minas i S. Paulo jedno myślą z rządem, i jak mocno są z nim połączone; tymczasem może być także wezwaniem do innych prowincyj, aby podobnie postąpiły dla nadania swoim reprezentantom siły i mocy; odezwę, które natenczas pewnie innej myśli będą jak mieszkańców w Mineiros, mogą stać się hasłem do rozdzielenia tych prowincyj.

Francyja.

Moniteur z d. 31. maja donosi z Compiègne pod d. 29. b. m. o przybyciu tamże w dniu pomienionym króla Belgów. Przenocowawszy w Cambrai, odjechał z tamtąd o wpół do 7mej rano, a o wpół do 6tej wieczorem wysiadł w zamku w Compiègne. Naprzeciw niego wyszło dwa szwadrony kirysyerów pod rozkazami generała lejtnanta Merlin aże do Mouchy. O godzinie wpół do 4tej wyjechał naprzeciw niego książę Nemours aże do góry w Mouchy, gdzie powóz króla Francuzów czekał na przybycie króla Leopolda. Tu powitał książę króla i jechał z nim, otoczony kirysyerami, przez szeregi gwardyi narodowej i wojska liniowego przy odgłosie dział aże do zamku. Tu król Belgów przy wielkich wschodach przez króla Francuzów, mającego na sobie mundur gwardyi narodowej, a wyżej na wielkich wschodach przez królową i księżniczkę Adelaidę przyjęty, został do pokojów królewskich odprowadzony. Nazajutrz była wielka rewija gwardyi narodowej i załogi.

Daliej mówi toż samo pismo, że książę Orleański w podróży swojej przez Autun, Macon, Tournus i Bourg przybył do Lugdunu.

Następująca jest treść zupełna (wspomnionego już w Gazecie naszej) oświadczenia opozycyji francuzkiej: »Podpisani obecni w Paryżu deputowani, przekonani o niebezpieczeństwach systemu, oddalającego rząd coraz bardziej od rewolucyi przez niego samego utworzonej, w teraźniejszym położeniu Francyi uważają to za konieczny obowiązek, by komitentom swoim zdali sprawę z zasad i głosowań swoich. Gdy nie było w ich mocy zwrócić rząd w obręb warunków własnej jego eksystencyi, było przynajmniej w mocy ich niebezpieczeństwa oznaczyć. Rewolucyją naszą z r. 1830 rozmaicie zrozumiano. Jedni widzieli w niej samo tylko przypadkowe zdarzenie, modyfikacyją restauracyi i wnioskowali z tąd, że tacy sami ludzie i takie same zasady, jak w czasie restauracyi, powinni być także w nowym rządzie. Wpływ wyobrażeń tych okazywał się w każdej chwili długich i bezowocnych posiedzeń ostatnich. Poznawano je w debatach nad listą cywilną, nad dziedzictwem parów, nad organizacyją wojska; one przewodniczyły w komisyi budżetowej, one kierowały administracyją państwa i postępowaniem rządu względem krajów zagranicznych. Inni zaś — a niżej podpisani należą do téj liczby — powitali w rewolucyi lipcowej stanowcze uswięcenie zasad i praw, ogłoszonych wielką rewolucyją z r. 1789. Zasady te i prawa sąto mocne podstawy, na których podpisani tron ustalonym widziećby chcieli. Mowy ich i głosowania były zupełnie skutkiem téj myśli. Tak sądziliśmy przy liście cywilnej, że nowe królestwo ma inne warunki siły i eksystencyi, nie zaś zbytek i zepsucie dawnych monarchij; silne pochodzeniem z narodu i mając po sobie opinią ducha publicznego, nie potrzebowało mieć blaskiem wyobraźnią, ani okupywać przychylności. Gdy ministerjum w téjże samej dyskusyi usiłowało w nasz język, w prawo nasze, wprowadzić znouu wyraz feudalny »poddany« mieliśmy, iż należało protestować się względem tego. Rozprawy nad urządzeniem parostwa były obszernym polem, na którym zwolennicy zasad uchylonego rządu swoje chęci i ubolewania wynurzali. Słyszac ich zdawało się, iż nie ma nic świętszego nad przywileje, istnące przed rewolucyją; podług nich bez dziedzictwa parów nie może istnieć żadne państwo, żadne towarzystwo. Byłto pomysł restauracyi. My wierni zasadom równości i dostojności narodowej, uczyniliśmy zadosyć żądaniu Francyi i dziedzicznosci parów zniszczono. Chcieliśmy więcéj jeszcze; chcieliśmy, by władza prawodawcza nawet izby drugiej pochodziła

z wyboru najwyższej władzy, to jest narodu. Nie chcieliśmy, by niektórzy parowie od króla samego prawniejszymi nazywać się mogli. Sądziliśmy, że rewolucja tak mianować powinna była prawodawców swoich, jak może swoich sędziów mianować. Większość jednakże osądziła inaczej. Czas i doświadczenie wydadzą wyrok pomiędzy nią i nami. Przedmiotem naszych najusilniejszych starań było wojско. Ze względu na przeszłość załagodzić niesprawiedliwość restauracyi, a ze względu na przyszłość zrobić wojsko groźnym dla nieprzyjaciół Francji, nie zagroziwszy przez to jednakoż wolności wewnętrznej; — awans nie podług względów, lecz podług służby zapewnić — rozszerzyć naukę pomiędzy regimentami — narreszcie na każdy sposób poprawić stan żołnierza — to było celem naszym. Projekt, by uznać stopnie i dekoracje stu dni odpowiadał pierwszemu z owych życzeń; był on przez obie izby przyjęty. Tylko w drodze prawodawczej mogło być uchwalone wynagrodzenie, nie będące indywidualnem, ale zbiorowem. Nie udzieliwszy sankcyi królewskiej, ani odmówiwszy takowej, rząd podsunął rozporządzenie na miejsce środka prawodawczego i nie szanował przez to inciatywy izby, przekroczył przepisy kompetencyi konstytucyjnej, a nawet formy materyjalne, przyjęte na przypadek odmówienia sankcyi. Zdawało nam się, iż przeciw temu protestować należało. Dwa systemata wniesiono względem organizacyi wojska. Jeden żądający dzielnej rezerwy, utworzonej z ruchomej gwardyi narodowej i żołnierzy, uwolnionych ze służby, sprawiłby był pomniejszenie liczby i kosztów armii stojącej. Drugi przeciwnie chciał pozostawić ruchomą gwardyją narodową bez organizacyi, i żądał niepotrzebnym sposobem, by daleko większa ilość żołnierzy znajdowała się przy sztandarach. Pierwszy system tańszy i zdolniejszy do połączenia gwardyi narodowej z wojskiem, był naszym. Drugi uzyskał większość. Co do zamiaru oszczędności i ulżenia podatkującym, zdawał się budżet wszystkie opinie łączyć. Atoli następcy restauracyi wszystkie wydatki starali się uprawnić, każdy podatek zdawał się im być oparty na dobrych powodach, i jak gdyby nie dosyć było na dotkliwej ustawie konieczności, jeszcze w hydnych teorijach swoich musieli uczynić sobie zadanie, aby wmówić w nas, iż podwyższenie podatków jest dobrodziejstwem. Życzyliśmy sobie, by rewolucya i dla ludu przyniosła daninę. Daleką była od nas myśl uszczuplenia źródeł pomocy, ku obronie kraju potrzebnych; ale o-

szczędniejsza i prościęjsza administracyja, lepszy rozkład pewnych podatków, pobieranie tychże uskutecznione z większą delikatnością, byłyby ulżyły ciężarom publicznym. Tym sposobem podatki byłyby równiejsze i mniej uciążliwe dla klas pracujących. W zdaniu o wewnętrznej administracyi byliśmy także rozdzieleni. Równie tak bardzo, i więcej nawet, jak nasi przeciwnicy, chcieliśmy i żądali utlumienia wszelkich zamachów na porządek publiczny. Przekonani, iż bezpieczeństwo jest pierwszą potrzebą narodu, którego utrzymaniem jest praca, sądziliśmy, iż rząd narodowy powinienby mieć więcej władzy do opierania się rozruchom, więcej umiarkowania w tychże utlumieniu. Rząd, który chęcił się mocą, to tylko przez swoje kroki gwałtowne według własnego zeznania uzyskał, że na wszystkich punktach kraju opór się uorganizował, i że w łono najprzychylniejszych mieszkańców rzucony był zaród zaburzeń i nieporządków.

(Dokończenie nastąpi.)

Holandya.

Gazeta Pruska Stanu donosi z Hagi pod d. 26. maja: Słychać tu uprzednio, że konferencyja londyńska ułożyła 61. protokół, przez który żądają pełnomocnicy pięciu dworów opuszczenia przez Holendrów ziemi belgijskiej, mianowicie cytadelli antwerpijskiej, a to w krótkim czasie. Ci, którzy temu wierzą, twierdzą oraz, że król nasz obstaje przy swoim dawniejszem w tej mierze oświadczeniu.

Niemcy.

Jego Królewiczowska mość wieokról Królestwa Hanowerskiego, księżę Cambridge, zagał w d. 30. maja powszechne zgromadzenie stanów, w którym zachęcając członków do ukończenia tego, co ich poprzednicy rozpoczęli, mianowicie konstytucyi dla tego kraju, rzekł między innemi: Zasady tej ustawy są: Wierne wypełnianie obowiązków ku niemieckiej ojczyźnie, stałe zachowanie praw króla, i jawne uznanie praw i swobod jego poddanych. Atoli fundamentalna ustawa państwa, na takich zasadach oparta, i najstaranniej ułożona, nie będzie dostateczną do ugruntowania szczęścia i pomysłności kraju. Tylko duch, który wszystko ożywia, potrafi tego dokonać; sprawiedliwość i wierność, które nad wykonaniem czuwają. Tego ducha zachować powinno być naszym celem, aby przyszłym pokoleniom w niezmiennęj miłości króla ku jego poddanym, jakoteż w wierności, uszanowaniu i zaufaniu jego ludów utrzymać najdroższą spuściznę ojców i rękojmnią dni szczęśliwych i t. d.

Gazeta Manhejmska z dnia 3go czerwca zawiera artykuł następujący: Tak daleko już doszło, iż wedle wiadomości publicznych, mamy dotkliwy dla nas, jako dobrych Badeńczyków, przywilej, iż pismo nasze, ze wszystkich badeńskich gazet, łsamo jedno do krajów pruskich jest wpuszczane! Rząd, który liberaliści nasi niedawno uwielbiali jako najoświeceniwszy i najzyczliwszy, widzi się być zmuszony oddzielić się od całej politycznej literatury gazetowej państwa sąsiedniego, jednym i tym samym węzłem Związku otoczonego, aby podanych swoich zachował od jadu, który poczyna bardziej niszczyć, niżeli zaraza, która na teraz przeciąga po Europie. Rząd ten nie może czynić różnicy między mniej więcej winnymi gazetami, albowiem są one dziećmi jednej matki, i nie można ich z powodu ich pochodzenia zaprzecić się. — Nieposłuszeństwo, znieważanie ustaw, poniżenie tego, co jest świętym, wyszydzenie rządów, wezwanie do oporu, nawet do otwartego powstania, wojna domowa, wojna między państwami Związku, wygnanie wszystkich niemieckich monarchów, powszechna anarchija, to jest, co na każdej stronicie tych pism w setnych rysach i pod setnymi postaciami codziennie czytamy. Nie można niestety! zaprzeczyć faktom, że stronnictwo, które upadek wszystkiego, co istnieje w Niemczech, jawnie jako cel swój zapowiada, pod tarczą naszej nowej ustawy od roku opanowało całą literaturę gazet badeńskich, aby z tą swojemi jadami zaprawnemi strzały na wszystkie strony strzelać mogło. Nasza nowa ustawa o druku wydała to samo w Badeńskim, co w Bawaryi nadreńskiej wyrosło przez długie znoszenie wälającego nadużycia, i trudno do wyjaśnienia niezwykłość sądów. Tak tedy potwór rewolucyi, trzymając hambachską chorągiew wolności w jednej, a pochodnią wyuzdanęj wolności druku w drugiej ręce, stoi na obudwóch brzegach Renu, i coraz zuchwałej i zuchwałej podnosi swoją winną głowę. Co zaś nas zadziwia, że obce państwa poczynają uznawać naszą całą literaturę za zarażoną, i oddzielać się od nas, jakby od cholery? A jeźliby inne państwa Związku chciały iść za przykładem Pruss? Gdyby obwód coraz bardziej ścieśniał się w koło Badeńskiego, dopóki by nasze Wielkie Księstwo, może z Bawaryją nadreńską połączone, pozostało samo jak kałuża bezprawia druku w Niemczech? Mielizby jeszcze i natenczas nasi dający ton radykaliści odwagę, rząd nasz, który weale nie znajduje upodobania w takich owocach wolności druku, zachęcać jeszcze do wytrwania? Bylizby tyle zuchwałymi, aby

naszemu zacnemu i sprawiedliwemu monarsze doradzali stanąć na czele tych, którzy przez wszystkie rządy Niemiec, chcących spokojności i porządku, pokoju i jedności, uznani zostali jako nieprzeblagani nieprzyjaciele powszechnęj niemieckiej ojczyzny? Takażto ma być myśl i rezultat adresu do Wielkiego Księcia, z takim zapalem przedsiębranego? Nie, tak daleko nie przyjdzie i przyjść nie może. Rząd nasz nie wahał się wyznać otwarcie, że wszedł w obowiązki ku Związkowi Niemieckiemu i jego wspólpaństwu, i że takowe będzie umiał wypełnić. Oświadczył, iż w tej mierze nasza ustawa o druku nie może być dlań przeszkodą. Tym słowom będzie umiał dać moc, i przedsięwziąć owe środki, któreby mu dozwoliły dopełnić obowiązków ku Wielkiemu Księstwu i swoim współsprzymierzonym. Jeżeli nie uda się naszym sądom zastosowaniem surowości ustaw, czego w rzeczy samej nie mamy dotąd przykładu, wstrzymać nadużycia i zgrozy, na które wszyscy dobrze myślący narzekają, i naszym radykalnym gazetom wpoić uszanowanie ku ustawom, nauczyć przyzwoitości i obyczajności, więc będzie musiał rząd, zniewolony, chwycić się środków, danych sobie ustawodawstwem Związku w obszerniejszym zakresie, niżeli ten, jaki obrońcy i stronnicy wyuzdanego druku chcą z naszej ustawy o druku wywodzić. Natenczas niechaj ci, którzy zrzadzili ten optakania godny stan naszego druku, sobie sami przypiszą, jeżeli dla usunięcia złego, nie pozostanie nam nadal ani części tego dobra, jakie z rozumnej wolności druku bezsprzecznie wynika, chociaż to nie było zamiarem naszego oświeconego i najlepszą chęcią przejętego rządu.

Dalęj mówi też sama gazeta, iż widoczna jest, jak nieprzyjaciele spokojności i porządku coraz się bardziej reorganizują, zbierają się około swoich naczelników, umawiają się o znaki i takowe noszą, jak we wszystkich państwach Związku werbują i przywłaszczają sobie wyłączenie druk pism peryjodycznych, jak używają wszystkich sztuk demagogicznych, aby jednych obłąkać, drugich zastraszyć, jak się między sobą porozumiewają, i starają się działać podług wielkiego planu. Tęm mniej jest wątpliwa, kto pierwszy ma paść ofiarą tych zabiegów. Jeżeli massy te będą raz poruszone, jak zamierzają, natenczas wszystkie małe państwa Związku, wraz z Bawaryją, nie zdołają oprzeć się strumieniowi, a wtedy państwom tym nie pozostanie nic więcej, jak tylko, albo połączyć się z tem poruszeniem, i co niezawodna, zginąć w tej powodzi, lub oglądać się na interwencyją wielkich mocarstw, co znowu wypo-

dłoby z kosztem ich powagi i godności, może nawet ich samoistności i egzystencji, jakoteż pomyślności i szczęścia poddanych. Dla rządów małych państw nie ma innego ratunku, jak bez zwłoki uchwalić dla ocalenia siebie od losu, gotowanego onym przez mężów jedności i wolności Niemiec, aby jeden rząd za wszystkie, a wszystkie za jeden stanęły. Mają potemu prawo w zasadzie ustawodawstwa Związku Niemieckiego. W Związku książąt niemieckich jest inna nierównie siła, niżeli w związku Schyllerów, Sawojów, Wirthów, Siebenpfeifferów, Welkerów, Rottecków itd., i nie będzie potrzebna, tylko jednego znaku, aby ze stronnictwem swoich przeciwników wszystkie związki zerwali i marzących o jedności i wolności Niemiec w ich nicości wystawili. Ostatni zaślepiają się tém, że pojedyncze rządy konstytucyjne niemieckie utrzymują ich stronę, że oni walczą za utrzymanie władztwa i niepodległości ich rządów, chociaż tylko swoje mają cele. Szał ten musi być przede wszystkim zniweczony i owe stronnictwo zmuszone ukazać się w swój postaci, wstręt wzbudzającej. Potrzeba odważnie porwać tkaninę sofizmów, któremi nasi liberalni profesorowie i członkowie stanów otoczyli konstytucyjną, i nauczyć ich czynem, na czém opiera się istota naszych konstytucyj przez stosunek do Związku Niemieckiego. Postanowienie Związku, wsparte wszystką siłą wojskową Związku, będzie przecie mogło przeważać uchwały naszych klubów jakubińskich, nawet z towarzystwem hambachskim ludu, w głębi stojącym? i t. d.

Grecyja.

Gazeta wychodząca w Korfie z dnia 12go maja zawiera list z Grecyi, który donosi o teraźniejszych stosunkach kraju i komisji rządowej co następuje: »Położenie nasze zdaje się niejako polepszać po ostatniem przesileniu. Nowy rząd stara się wszystkę przeszłość puścić w niepamięć, i o ile być może, jednoczyć naród; wszelako z powodu niedostatku gotowizny będzie musiał walczyć z trudnościami, gdyż nie jest w stanie zapłacić wojsku najmniejszą ilość z zaległego żołdu, o który się dopomina. Nasza gazeta, dawniej pod tytułem: Gazeta powszechna wychodząca, przybrała teraz tytuł: Gazeta narodowa. Pierwszy numer wyszedł w dniu 18. (30.) kwietnia i zawiera następujące mianowania: D. Christidi został sekretarzem stanu; Sp. Tricupi sekretarzem spraw zewnątrznych; D. Bulgari sekretarzem marynarki; C. Zografo sekretarzem wojny; A. Maurocordato sekretarzem finansów; mianowano także radę finansową, złożoną z pp. Xenos, Kladi i Vlasi. Gu-

bernatorem Nauplii i Argos postanowiony pan Papalexopulo. Komisję rządową, przedstawiającą teraz rząd w Grecyi, składają pp. Kondurioti, D. Ypsylanti, A. Zaimi, G. Colleti, A. Metaxa i D. Plaputa, która aktem swoim z dnia 14. (26.) kwietnia ogłosiła swoją organizację. Godności prezidenta zmienia się co miesiąc pomiędzy członkami; prezydent otwiera i zamyka posiedzenia, i może je nadzwyczajnie zwołać. Komisya odprawia codziennie dwa posiedzenia; na drugim znajduje się rada sekretarzy stanu. Po otworzeniu swoim wydała komisya rządowa następującą odezwę: Nro. 1. Państwo greckie. Komisya rządowa Grecyi ogłasza: Grecyi! Komisya rządowa czuje, jaki jest ciężar, który bierze na siebie. Teraźniejszy stan rzeczy, zdrowy rozum narodu, powinności obywatela ku swojej ojczyźnie, zaufanie nasze w skutecznej pomocy rezydentów dostojnych połączonych mocarstw, skłaniają nas do rozpoczęcia tego trudnego zawodu. Komisya rządzić będzie państwem podług istnących ustaw, łagodnie i bezstronnie, mając święty cel przed oczami, aby niezłomnem uszanowaniem ku niezaprzeczonemu prawom obywateli, przywrócić narodowi pokój i jedność. — Przyczyny, które Greków mogły utrzymywać w niepewności, zniknęły. Istnące przeznaczone do rządzenia Grecyi, którego przybycia gorąco pragniemy, przyniesie narodowi niezawodną spokojność i pokój. Zgromadzenie narodowe, o którego zwołanie stara się troskliwie komisya rządowa, wolne od wszelkiego wpływu, położy niewzruszone zasady do rozumnego i stosownego do czasu ustawodawstwa. — Grecyi! Zupelne zapomnienie przeszłości, uległość rządowi, wdzięczność dostojnym połączonym mocarstwom, są jedyne środki, przez które komisya rządowa łatwiej i prędzej będzie mogła waszym życzeniom i oczekiwaniu waszemu odpowiedzieć. Tylko tą drogą będzie Grecyja w stanie zająć między ucywilizowanemi ludami stopień, na jaki zasłużyła sobie przez swoje chwalebne usiłowania i długoletnie poświęcenia. Właściwi administratorowie starać się będą, mieszkańcom swoich jurydykcyj wystawić dokładniejszy sposób myślenia komisji rządowej, i przy wykonaniu swojego urzędu przewodniczyć przykładem umiarkowania i sumienną bezstronnością. W Nauplii, d. 7. (19.) kwietnia 1832. Komisya rządowa. G. Kondurioti, D. Ypsylanti, A. Zaimi, G. Colleti i A. Metaxa, D. Plaputa, sekretarz stanu D. Christidi.*

Listy z Nauplii z d. 1., a z Patras z d. 12. t. m. mówią wyraźnie o nowych rozruchach w Grecyi. Goniec, nadeszły z dnia 12. t. m.

do Patras z Nauplii, przywiózł wiadomości, że wojsko nie regularne greckie, obozujące przed Naupliją, weszło do tego miasta, co kazało się obawiać rabunku, i dla tego większa część mieszkańców wsiadła na okręty wraz ze swoim mieniem. Wojsko greckie nateraz istotnie liczne, jakieśmy namienili, z powodu zupełnego wyczerpania skarbu nie pobiera żołdu od kilku miesięcy. Tylko z trudnością przyszło rozdawać onemu racyje. Wojsko to, którego oczekiwanie zawiedzione zostało, nie będzie mogło być długo na wodzy utrzymane. Nadto Kolokotroni, nieprześlagnany nieprzyjaciel terażniejszego rządu, stoi pod Tripolizą z korpusem wojska, liczącym przeszło tysiąc ludzi. Suliota Tsavella, rozstawił swoje hufce, jeżeli nieliczniejsze to przynajmniej tyle wynoszące od Argos aż do Patras, i obadwa oczekują przychylniej sposobności wystąpienia po nieprzyjacielsku przeciw terażniejszemu rządowi. Jak mocno panuje duch niespokojności w Grecyi, dowodzą to sceny, zasłane dawno w Mesolundze, gdzie jest dowódzca Jonczyk z Itaki. Tameczne wojsko, z powodu niepobierania żołdu skłonne do otwartego nieposłuszeństwa, tak się nieprzyzwoicie obeszło ze swoim dowódcą, iż ten, obawiając się, kazał swoje lepsze rzeczy przewieźć potajemnie do Itaki. Żatoga zaledwie się o tém dowiedziała, opanowała osobę dowódczy, a obwiniając go, że wydarty na Grekach majątek przenióst na miejsce bezpieczne, wtrąciła go do więzienia i zmusiła napisać do angielskiego rezydenta w Itace, z wezwaniem, aby rzeczy jego odesłał do Mesolungi. Wszelako rezydent, zawiadomiony o tej scenie, nie chciał tego uczynić, z dodatkiem, iż tylko wezwany przez rząd prawy może się do tego przychylić. Tymczasem żatoga Mesolungi przedała kilka dział szpiżowych, ku obronie twierdzy zatoczonych, kupieckiemu okrętowi z Itaki tamże na kotwicy stojącemu, aby sobie zapłaciła za żołd zaległy. W Spezzyi, będącej w otwartej wojnie z Hydrą, zupełna panuje anarchija. Na okręty rządu greckiego, stojące tamże na kotwicy, włożono sekwestr, a kilka domów, których właściciele przychylni są terażniejszemu rządowi, spalono. — W d. 12. b. m. przybył tu najmłodszy brat Capodistriasa, Hr. Georg, na okręcie duńskim z Eginy. Hr. Augustyn Capodistriasi udaje się tego wieczora przez Brindizi do Neapolu. ^a

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(*Allgemeine Preussische Staats-Zeitung*) Berlin d. 5. czerwca 1832. — Z Wrocławia piszą pod d. 3. b. m. co następuje: Wczoraj rozpoczął się tutaj jarmark na wełnę, gdy już kilka dni wprzód zwawo kupowano. Do wieczora d. 1. czerwca przywieziono, podług list wchodowych, przy bramie prowadzonych, 28075 cetnarów. Wczoraj przybyły jednak jeszcze znaczne transporty, a wiele partyj zakupiono przed bramą, które na jarmark wyprawione, nie dotknawszy się jarmarku, powieziono do fabryk, dla których były zakupione. Z tą ilością więc przeszło 40 tysięcy cetnarów wełny było przedmiotem obrotu jarmarkowego. Jeżeli do tego policzymy kupna nie na jarmarku, lecz na miejscu owczarni pozawierane, można powziąć pocieszającą nadzieję, że troskliwe hodowanie owiec także i w tym roku przyniesie naszym pracowitym i pilnym włościanom dobre owoce. Gdzie tego roku nie panowała ospa, raciczna lub inna jaka choroba, owce wydały wiele i dobrej wełny. Wczoraj targ nader był ożywiony. Wełnę po 70 do 80 talarów chciwie zakupywano; lecz i na cieńszą wełnę byli kupcy i dobrze za nią płacili. Dominija Dambrau i Kamenc wzięły za swoją wełnę po 125, dom. Panthen po 115, Zweibrod po 110, Kasimir po 105 talarów za cetnar. W ogólności przypuścić można, że tego roku za wełnę o 5 do 10 procentu drożej płacono, jak roku przeszłego, a podłejsze gatunki prawie więcej jeszcze procentu podskoczyły. Kupna po większej części zawierane były bez maklerzów (faktorów); osobliwie kupcy zagraniczni starali się raczej z samymi sprzedającymi w bezpośrednie wnijsé układy. Obcych sprzedających było wiele; przybyło kilka nowych angielskich domów handlujących, które jarmark ożywiły. Jutro ledwo trzecia część reszty jeszcze wełny będzie do przedania; w każdym razie jutro jarmark się skończy.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Das Irrenhaus zu Dijon, oder: Wahnsinn und Verbrechen*, dramat wa 3 aktach

Jutro: *Die Ahnfrau*, trajedyja w 5 aktach.

Teatr polski. — W pomedziatek: *Sztuka i natura*, komedyja w 4 aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest N. 24. Rozmaitości.)